

לזכרה

לזכר דר' רות שיין

האקדמיים הובילה רות גם פרויקטים מעשיים רבים לשיפור האוריינות המתמטית של ילדים. רות נפטרה בסוף אוקטובר 2004, לאחר מחלה קשה, אתה נלחמה בגבורה לאורך שנים רבות. רות הייתה מעורבת בכל המתרחש בחינוך המתמטי בארץ. דמותה ותרומתה יחסרו לנו. בנוסף למילות פרידה כואבות בחרנו להציג שני מאמרים שדרכם יוכלו הקוראים להציץ מעט לעשייתה הרבה של רות בתחום החינוך המתמטי.

ד"ר רות שיין נולדה ב-1948 ועלתה לארץ בשנת 1975. לתואר הראשון והשני למדה בארצות הברית באוניברסיטאות הרווארד וקימברידג' ואת הדוקטורט עשתה באוניברסיטת בן-גוריון בבאר שבע. רות לימדה במכללת קיי. בשנים 1997-2000 ריכזה את המסלול לגיל הרך, ובשנים 1995-2003 ריכזה את החוג להוראת המתמטיקה. בנוסף לעבודתה במכללת קיי הייתה יועצת אקדמית וראש תחום מתמטיקה לבתי הספר היסודיים במרכז המורים על שם גרינברג בבאר שבע. כמו כן ריכזה את תכנית ההתמקצעות בבאר שבע, דימונה וערד. בנוסף לעיסוקיה

לזכר רות יקרה...

פגשתי בק אראשונה בספטמבר 1999, לפני חמש שנים...

הפגשתי את רות בראשונה בקיבוץ ג'נין ישראל הפקידו בידי משימה - קידום לימודי יוצאי אתיופיה בגיל הרך, "משימת מיליון הילדים", כמכירת אותה בהוצאה.

צבוי זה היה בגדר חלום ומשך כבד כמעט בלתי אפשרי, חיפשי שותפה ומצאתי אותך - רות, מיוחדת במינה ואין שנייה לה, חזרה אמונה, רגישה וכל כך אנושית ויחד עם זאת סופר מומחית.

שיטתית אותך בממצאי המחקר שקדמנו לתחילת הדרכה בקניית פרויקט PACT, ילדים יוצאי אתיופיה נמצאו בפער התפתחותי של 40% משאר הילדים הישראליים בכלל, ובפער של 33% מהחלשים ביותר, ואני שאלתי האם זה אפשרי? ואת רות בחיובך טובה הרב ובפנייתך המאירת הרגע אתי ואמרת "כן!!" בהחלטיות "זה אפשרי!!"

דיסט את כל המסלול לגיל הרך ואת כל מי שאפשר במכללה, הדבקת את כולם באמונתך, נצחית בנו ביטחון עצום, ורגמת אותנו לעשייה בשקידה ובנחישות, ובכך הפכת את התכנית לעמוד העוֹק של הפרויקט.

ואת ד"ר רות שיין לא ישת בהתגלות השנין וכתבת, אלא בחנת כל ילד ודרכת הילדים שיחתה, שינת והאמת. והיום אני עומדת כאן ובידי ממצאי המחקר של מכון פרקדיט שיצא בימים אלה...

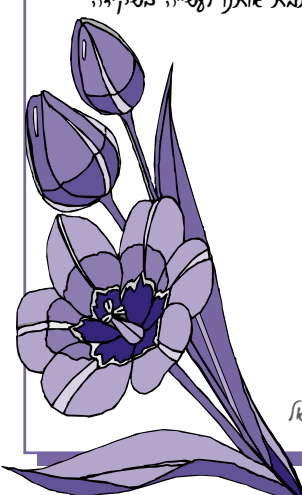
רות'...

אחד הילדים המתפקדים היטב נמצאו את הפער ב- 50% בכל הפרמטרים. בהרף עין, שפה ואוריינות, מצב רגשי, זיכרון וכוונתיות ובחשיבה מתמטית אף יותר - ב- 60%.

רות', הממצא המדהים ביותר הוא בקרב הילדים החלשים ביותר משום שלהם דאגת מאוד. אצלם בחשיבה מתמטית צומצם הפער ב- 100%. ואת רות' לא כאן כדי לשמוח אתי.

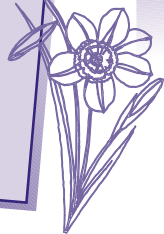
נשארה צוואתך - "אשרי המאמין".

דבקה אמינה. מנהלת פרויקט PACT ג'נין, ג'נין ישראל

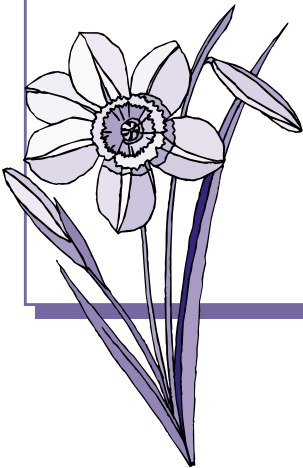

רוח, את חסרה אי . . .
 את חסרה אי כאישה מקצועית. מי ילמד אותי על מתמטיקה בגיל הרך?
 את חסרה אי כדוגמה אישית - כל מה שעשית היה אק ורק אטובת החינוך המתמטי, במקצועיות ואלא משחקי כוח.
 את חסרה אי כחברה. מי שהייתה מכונה להקשים בכל פעם שרציתי לדבר.
 ד"ר אלברט

אני לא יכולה להפריד בין רוח חברה, רוח כמנאור, ורוח כמכשיר מורים, כי עבורי רוח הייתה כל אלה ובכל אלה הייתה רוח אחת. כחברה, נהגתי בכל בוקר לעבור דרך המשדר שלה ולספר לה חוויות. את החוויות האלה היא הפכה לאירועים מתמטיים או הוראתיים, ואת האירועים היא חיברה לאירועים בהכשרת מורים. היא מאוד אהבה אירועים שהיה בהם אלמנט של הפעצה. כמו Dewey, היא האמינה שאדם ההפעצה הוא פתיחה לאידיה. אק היא נהגה אומר שכל דבר יכול להפעל אותנו רק פעם אחת. בפעם הבאה שהדבר קורה, זה כבר לא הפעצה, זה חוסר הכנה. רוח ביססה את עיקר עבודתה על אירועי הוראה שהביאו בפניה מורים ומאמנים. כך נולדו הקורס "נגוח אירועים מתמטיים" והסמינר לצוות המורים במכללת קיי "אירועי הוראה בהכשרת מורים."

רוח אהבה רצינות חזקים ומשחקים. היא אהבה ללמד רצינות מתמטיים מורכבים דרך משחקים. עם זאת, תמיד הדגישה שצריך לדאוג שילדים לא ישארו ברמה של משחקים בלבד. המטרה היא, אפי דבריה, שילדים ישחקו עם עצמם מופשטים כמו מושגים ורצינות. רוח עצמה אהבה לשחק עם רצינות, אהסכל עליהם מכל צד אפשרי, אנתח אותם, אפרק ולהרכיב מחדש, ותמיד לחשוב מה יכול להיות היישום של כל רעיון כזה בכיתה. בעבודה עם ילדים, סודנטיים ומורים, רוח ניסתה תמיד ליצור מצבים מהנים. המסר כולו היה אלמוד איך אחפש את ההצלחות, ועל בסיס ההצלחות לאהוב את העבודה ולבנות את גאווה היחידה. רוח תמיד נענה למורים אהרזיש שיש מי שמקשים להם, והדברים שנאמרים על-ידם הנם מצוינים. כל העשייה של רוח הייתה בהתאם לערכים שלה. אם היא יום קר וגשום או חם מהרזיל, אם היא הרזישה מעט לא טוב או רע מאוד, היא עדיין פעלה כפי שהמצפון הנחה אותה. אותי, מעל לכל, היא לומדה מה פירוש אהאמן בערכים שלה. זה אומר, לחיות אותם יום-יום, שעה-שעה.

Thomas Campbell אתר שהנפטרים אינם מתים. הם ממשיכים לחיות באהבה של אלו החיים.

ניי וולר, מכללת קיי

ובק אני נושאת את רוחי בלבי והיא ממשיכה לחיות אתי. זה עברה ברוח.